

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/85/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722010292
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722010292.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a JUDr. Petra Hunáka, PhD., na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. septembra 2023, v trestnej veci obžalovanej Z. Z., nar. XX. XX. XXXX stíhanej pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák., konajúc o odvolaní obžalovanej Z. Z. proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/59/2022 zo dňa 24. 04. 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej Z. Z. zamietá.

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen rozsudkom sp. zn. 2T/59/2022 zo dňa 24. 04. 2023 podľa § 285 písm. d) Tr. por. obžalovanú Z. Z. oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen sp. zn. 3 Pv 124/22/6611-4 zo dňa 19. 05. 2022, pre skutok kvalifikovaný ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zákona, ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, že

dňa 20. 03. 2022 v čase o 07:14 hod. v priestoroch hypermarketu TESCO na Štúrovej ulici 1 v Detve z regálu predajne vzala balenie s dvomi hrejivými plyšovými hračkami, ktoré vytiahla z obalu a ten odložila do regálu a elektrický adaptér 3x16A, pričom odcudzený tovar si vložila do vrečka zimnej bundy a následne s ním prešla mimo pokladničnú zónu bez zaplatenia, čím obchodnej spoločnosti TESCO STORES SR, a.s., so sídlom Cesta na Senec 2, 821 04 Bratislava, IČO: 31 321 828, spôsobila škodu vo výške 33,98 €, pričom uvedeného konania sa dopustila napriek tomu, že dňa 16. 12. 2021 bola postihnutá Obvodným oddelením PZ Detva za spáchanie priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 Zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo jej bola uložená bloková pokuta nezaplatená na mieste, evidenčné číslo bloku A XX XXXXXXXX, vo výške 20 €, ktorá nadobudla právoplatnosť dňa 16. 12. 2021 a vykonateľnosť dňa 29. 12. 2021, pretože obžalovaná nie je pre nepříčetnosť trestne zodpovedná.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona súd obžalovanej uložil ochranné opatrenie - ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Podľa § 74 ods. 2 Tr. zákona ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Proti uvedenému rozsudku podal obhajca obžalovanej na hlavnom pojednávaní odvolanie, ktoré obžalovaná odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 26. 06. 2023. Uviedla, že sa nemôže stotožniť s obsahom, ani so závermi znaleckého posudku znalkyne H.. L. Y. D.. Je toho názoru, že na splnenie účelu uloženého ochranného opatrenia postačuje uloženie ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou. Podľa jej názoru sa okresný súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, preto žiada, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o uložení ochranného opatrenia - ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou a vo veci rozhodol sám a uložil jej ochranné opatrenie - ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Na verejnom zasadnutí dňa 28. 09. 2023 obhajca obžalovanej uviedol, že trvajú na podanom odvolaní, ktoré smeruje len proti uloženiu ochranného opatrenia a žiadajú, aby o ňom bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené v jeho petite.

Naproti tomu krajský prokurátor uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za zákonné a preto navrhuje odvolanie obžalovanej zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaná uviedla, že by chcela, aby krajský súd rozhodol v jej prospech, doma sa cíti dobre, tých plyšákov ukradla pre píska, pretože nemala peniaze a nevyhovuje jej, že by to bolo riešené ústavnou liečbou.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, na podklade podaného odvolania obžalovanej zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou, v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo odvolanie prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému obžalovaná podala odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej nebolo podané dôvodne.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie v súlade s ust. § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo, i v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ust. § 2 ods. 12 Tr. por.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd značne stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčené alebo pochybné a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení týchto dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporujú.

Primárne je nutné konštatovať, že hoci okresný súd mal za preukázané, že obžalovaná sa dopustila skutku tak, ako je jej kladené za vinu v obžalobe, obžalovaná bola podľa § 285 písm. d) Tr. por. spod obžaloby oslobodená, nakoľko z obsahu znaleckých posudkov č. 6/2023 a č. 8/2023, ako aj z výpovede znalkyne MUDr. L. Y. D. vyplynulo, že obžalovaná trpí paranoidnou schizofréniou, ktorá v dobe spáchania skutku viedla k vymiznutiu jej ovládacích a významnému zníženiu rozpoznávacích schopností. Znalci zároveň jej pobyt na slobode považovali za potenciálne nebezpečný pre spoločnosť a preto jej navrhli uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. c) alebo ak páchatel' činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

Ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktorého účelom je, rovnako ako pri treste, zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom. Pri zisťovaní, či je pobyt páchatel'a činu inak trestného na slobode nebezpečný, súd musí zhodnotiť všetky dôkazy prichádzajúce do úvahy, a to najmä znalecký dôkaz vykonaný vyšetrením duševného stavu.

Krajský súd uvádza, že v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia § 73 ods. 1 Tr. por. je na uloženie ochranného liečenia potrebné splniť kumulatívne dve podmienky, a to, že páchatel' nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a súčasne jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

K pojmu nepríčetnosť krajský súd uvádza, že z právneho hľadiska sa nepríčetnosťou rozumie stav, keď páchatel' pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie. Na vyvodenie záveru, že osoba nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedná, postačuje, ak úplne chýba aspoň jedna z uvedených schopností.

Podľa ustálenej judikatúry nebezpečnosť pobytu páchatel'a činu inak trestného na slobode nemožno vždy vyvodzovať iba z konania, ktoré v danom prípade inak vykazuje znaky trestného činu. Pre

záver o pravdepodobnosti možného opakovania činu inak trestného sa musí zisťovať aj stupeň duševnej poruchy páchatel'a, prípadne jeho doterajšie recidivistické prejavy, ktoré môžu vytvárať stav nebezpečenstva pre spoločnosť pri ponechaní takéhoto páchatel'a na slobode.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že všetky skutočnosti zistené v doterajšom konaní nasvedčujú tomu, že v prípade Z. Z. boli splnené obe zákonné podmienky na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou. Pokiaľ ide o splnenie prvej podmienky tak, ako už bolo vyššie uvedené, obžalovaná bola rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/59/2022 zo dňa 24. 04. 2023 podľa § 285 písm. d) Tr. por. spod obžaloby oslobodená, pretože obžalovaná nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedná, a teda sa dopustila činu inak trestného.

Okresný súd správne považoval aj druhú zákonnú podmienku za splnenú, nakoľko zo znaleckých posudkov č. X/XXXX a č. X/XXXX, ako aj z výpovede znalkyne H.. L. Y. D. vyplynulo, že pobyt Z. Z. na slobode je potenciálne nebezpečný pre spoločnosť. V ďalšom poukazuje krajský súd na odôvodnenie napadnutého uznesenia s tým, že sa s ním v celom rozsahu stotožňuje bez potreby tieto dôvody opakovať. Navyše však krajský súd akcentuje, že zo znaleckých posudkov č. X/XXXX a č. X/XXXX, z výpovede znalkyne H.. L. Y. D., a v zásade aj zo správ H.. G. D. (že u obžalovanej vyplynul opakovane zhoršený stav vhodný aj na hospitalizáciu) vyplýva, že uloženie ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou by v danom prípade nebolo dostatočné, keďže v minulosti nedodržiavala liečbu, prípadne nadužívala liečivo Neurol. Obžalovanej Z. Z. bola v roku 2016 diagnostikovaná závažná porucha - hebefrénna schizofrénia, pre ktorú bola v roku 2017 hospitalizovaná v PN Kremnica, pričom sa vývojom zmenil len typ schizofrénie - okrem hebefrénnych aj paranoidné príznaky. U obžalovanej ide o celoživotnú poruchu s nutnosťou liečby, jej stav je trvalý. V dobe spáchania skutku táto porucha v nedostatočnej kompenzácii viedla k vymiznutiu jej ovládacích a významnému zníženiu jej rozpoznávacích schopností. Z dôvodu potenciálnej nebezpečnosti jej pobytu na slobode navrhla znalkyňa uložil jej ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou

Ak na podklade týchto zistení okresný súd uzavrel, že keďže Z. Z., ako páchatel' činu inak trestného, nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedná a jej pobyt na slobode je nebezpečný, a teda je jej potrebné uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, nemožno mu v tomto smere nič vytknúť.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 73 ods. 1 Tr. zák. na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou.

Krajský súd pre úplnosť podotýka, že ústavná forma liečenia nie je trvalá, ale súd ju môže zmeniť, ak sa v jej priebehu ukáže, že účel splní aj ambulantné liečenie. O zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uložení odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vylúchnutý. (§ 446 ods. 1 Tr. por.).

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd tak po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku rozsudku, z vyššie uvedených dôvodov odvolanie obžalovanej Z. Z., považujúc ho za nedôvodné, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednohlasne, pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.